

Miljøzone i København

ved Projektleder Tanja Provstgaard, Center for Trafik, Københavns Kommune

Baggrund

”Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse: Partikelfiltre på køretøjer i kommunalt fastlagte miljøzoner m.v.” er tiltrådt 1. januar 2007. Københavns og Frederiksberg kommuner har udarbejdet et forslag til geografisk afgrænsning af en miljøzone dækkende området indenfor Ring 2 og Vejlands Allé. Dette forslag er nu endelig vedtaget af henholdsvis Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune og af Kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune.

Københavns Kommune har i årevis forsøgt at få tilladelse til at indføre en miljøzone for tunge køretøjer. Helt tilbage i oktober 2002 vedtog Borgerrepræsentationen, at kommunen skulle ansøge om tilladelse til en miljøzone under den daværende lovgivning. Efter en lang proces frem og tilbage med Justitsministeriet fik kommunen et endeligt afslag i januar 2006. Afslaget lagde dog op til, at der skulle udarbejdes et nyt lovgrundlag for miljøzoner.

Den geografiske afgrænsning

Zonen dækker området indenfor Ring 2 og Vejlands Allé. Disse to veje indgår ikke i zonen. Denne zoneafgrænsning er valgt, så den fremstår logisk for lastbilchauffører og andre i tunge køretøjer, der har ærinde i København. Såfremt køretøjet ikke opfylder kravene til miljøzonen, kan chaufføren dreje af på Vejlands Allé eller Ring 2.

Transitruiter

I bekendtgørelsen om miljøzoner: *"kan veje, der regelmæssigt anvendes som led i internationalt transit af varer, herunder transit via havne- eller lufthavnsfaciliteter, kun inddrages i en miljøzone, hvis der findes rimelige alternative transitveje uden for miljøzonen"*. Københavns Kommune har i samråd med Miljøstyrelsen kortlagt denne betydning for havneområdet, og derfor er der vedtaget en transitroute fra færgeterminalen i Nordhavnen til Ring 2. Mere konkret betyder dette, at de tunge køretøjer over 3,5 tons med varer, der sejler til Nordhavnen fra Norge og Polen, kan køre ud af Miljøzonen på en særlig transitroute uden, at køretøjerne skal opfylde reglerne i zonen. International transittrafik defineres til at køre igennem Danmark og ikke med henblik på levering af varer i Danmark.

I forbindelse med den lovpligtige høring omkring den geografiske afgrænsning er indkommet mange indsigelser omkring netop transitruiter. Mange transportører og virksomheder i hovedstadsområdet har ytret ønske om, at flere veje blev udlagt som transitruiter, eller at netop deres virksomhed blev undtaget for reglerne i miljøzonen. Københavns Kommune har på dette område søgt juridisk bistand, og har i samråd med Miljøstyrelsen og Justitsministeriet afvist at imødekomme indsigelserne, idet al øvrig transport med containere, olie og lignende anses for værende distributionskørsel med henblik på levering i Danmark.

Krav til køretøjer

Formålet med loven er at begrænse den sundhedsskadelige effekt af partikler fra tunge dieselkøretøjer. Der stilles således krav til, at alle EURO II køretøjer og ældre skal have påmonteret et partikelfilter fra 1. september 2008, hvor miljøzonen i København og på Frederiksberg træder i kraft. Fra 1. juli 2010 stilles der krav til, at alle EURO III køretøjer monteres et partikelfilter. Fra 2008 skal alle tunge køretøjer over 3,5 tons have et miljøzonemærke i venstre side af forruden, som synliggør, at køretøjet lever op til kravene. Dette miljøzonemærke erhverves hos synsvirksomhederne, eventuelt i forbindelse med det årlige syn.

Undtaget fra disse regler er veteranbiler samt køretøjer, der benyttes af forsvaret, politiet og redningsberedskabet, såfremt disse køretøjer sædvanligvis ikke kører i zonen, f.eks. udefrakommende brandbiler. Kravet om miljøzonemærke gælder ikke for køretøjer, der er registreret i udlandet. Disse køretøjer skal dog opfylde kravene om lavt partikeludslip, herunder montering af partikelfilter. Chaufføren skal have den fornødne dokumentation i lastbilen om køretøjets alder samt montering af partikelfilter. Miljøstyrelsen kan i særlige

tilfælde dispensere fra partikelfilterkravet. Der skal ansøges om dispensation skriftligt til Miljøstyrelsen.

Udfordringer pt.

Københavns Kommune arbejder på nuværende tidspunkt med de følgende fire indsatsområder:

- afklaring af skilteforhold
- fastlæggelse af procedure for det kommunale tilsyn med køretøjerne
- udarbejdelse af planer for evaluering
- implementering af informationsstrategien til vognmænd, chauffører og borgere

Skilteforhold

I forbindelse med vedtagelsen af den geografiske afgrænsning af miljøzonen har Teknik- og Miljøudvalget i Københavns Kommune bedt forvaltningen om at undersøge muligheden for en udvidelse af miljøzonen til kommunegrænsen. Kommunen er pt. i gang med at afklare skilteforholdene i både den netop vedtagne zone samt i en eventuelt fremtidig zone til kommunegrænsen. Vejdirektoratet lægger op til, at selve skiltet skal være et forbudsskilt. Københavns Kommune er pt. i gang med at konsekvensvurdere opsætning af forbudsskilte i zonegrænsen.

Tilsynsforhold

Eftersom loven hører ind under Miljøbeskyttelsesloven skal kommunen føre tilsyn på såvel privat som offentligt område og efter bestemmelserne i Miljøbeskyttelsesloven. Miljøstyrelsen forventes at komme med en vejledende udtalelse om håndhævelsen i september 2007. Københavns Kommune er pt. i gang med at undersøge, om det er muligt at indbygge en feature i de nye håndterminaler til parkeringsvagterne, således at parkeringsvagtten på gaden kan se, om et køretøj har et lovligt miljøzonemærke i forruden m.m.

Evaluering

Selve evalueringen af miljøzonen varetages af både Miljøstyrelsen og Københavns og Frederiksberg kommuner. Som udgangspunkt forventes staten at afholde omkostningerne til evalueringen af zonen på luftforureningen. Kommunerne forventes at gennemføre øvrige evalueringer, såsom trafikale ændringer og holdningsundersøgelser.

Særlig interessant er en nærmere analyse af køretøjssammensætningen både før og efter zonen ikrafttrædelse.

Informationsstrategi

I forbindelse med indførelsen af miljøzonen er der et stort behov for information omkring de nye regler for at færdes i zonen. Københavns Kommune har derfor valgt at målrette informationskampagnen mod vognmænd og chauffører. Samtlige vognmænd i Danmark vil få en informationsfolder tilsendt i forbindelse med synsindkaldelsen fra den 1. august 2007 og frem til, at miljøzonen er en realitet den 1. september 2008. Ligeledes er der udarbejdet en mere generel folder, som primært uddeles til transportcentrene i Danmark. Informationen i denne folder er rettet mod både chauffører og almindelige interesserede borgere. Endelig er der en tredje folder, som uddeles via p-korpset som en reminder til chauffører/vognmænd om det forstående partikelfilterkrav i miljøzonen.

Desuden opsættes infoplakater på de københavnske plakatsøjler, og der vil løbende blive indrykket annoncer i landets aviser og i diverse fagblade.

En vigtig - og lovpligtig - kilde til informationer om miljøzonen er hjemmesiden. Pr. 1. august 2007 går anden generation af www.miljozone.dk i luften, som har samlet al væsentlig info til både vognmænd, borgere og pressen.

Københavns Kommune stiller, efter aftale, gerne informationsmateriale til rådighed for andre kommuner, der påtænker at indføre en miljøzone.